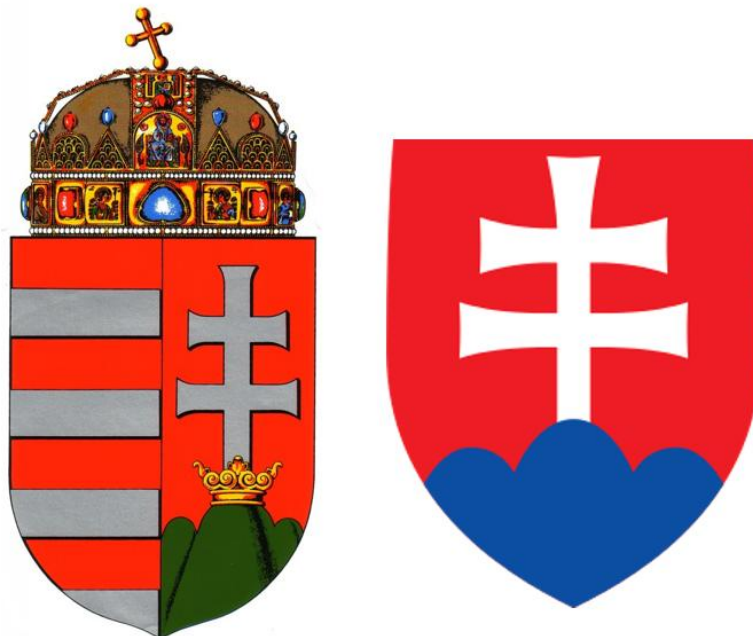

Spolu na ceste Slováci a Maďari

Konferencia Charty XXI Iniciatívy za zmierenie o spoločnej minulosti a spoločnej budúcnosti

Budapešť, 3. december 2016

PROGRAM

9:00 – 9:30 OTVORENIE

Príhovor/list organizátorov
Spieva Ágnes Herczku

9:30 – 10:30 VYSTÚPENIA

Csaba Gy Kiss: Slováci a Maďari, spolu na ceste

1. **Ján Orosch, arcibiskup, Trnava, Miklós Beer, biskup, Vác**

Vo vzniku slovenského a aj maďarského národného povedomia zohrala kľúčovú úlohu cirkev. Tieto dva národy sa neraz identifikujú vyhranením sa voči sebe, a tak je obzvlášť dôležité, aby sa Slováci a Maďari približovali jeden k druhému uzmiere a každý so zachovaním svojej identity. Kam sme sa dostali? Kam kráčame?

10:30 – 11:00 Prestávka na kávu

11:00 – 13:00 VYSTÚPENIA

2. **František Mikloško**, bývalý predseda slovenského parlamentu, **Zsolt Németh**, predseda zahraničného výboru

Napriek tomu, že od čias Trianonu sme viackrát iniciovali snahu po uzmiere, naše snahy sa vždy skončili neúspechom, pričom sme stále nachádzali nové a nové dôvody pre protichodné stanoviská. Teraz obe krajiny rozpoznali: naše európske záujmy sú rovnaké, a pokrok sa dá dosiahnuť len súdržnosťou. Po zmene okolností sa aj toto pomínie alebo je šanca na trvalé a úprimné zblížovanie?

3. **István Käfer** emeritný profesor, Budapešť, **Anton Hykisch** emeritný profesor, Bratislava

V živote každého národa zohrávajú významnú úlohu revolúcie. Pri diskusiách o histórii Uhorska sa málokedy venujeme tomu, ako sa tu žijúce etniká zúčastňovali spolu bojov za slobodu. Preto veľa mylných názorov ústilo do zaujatých stereotypov, namiesto úcty posilňujúc nezhody. Pritom aj v súvislosti s rokom 1956 je preukázaný pozitívny vzťah medzi Slovákmi a Maďarmi. Dokáže spoznanie tohto „bratstva v zbrani“ tieto národy priblížiť jeden k druhému?

4. **Magda Vášáryová**, herečka, poslankyňa, diplomatka, **Agócs Gergely**, ľudový spevák

Nemôžu vedľa seba žiť dva národy viac ako tisíc rokov bez toho, aby zmýšľaním či kultúrou nevplývali jeden na druhého. Medzi Maďarmi a Slovákmi je zvlášť silný tento vzájomný vplyv, vzájomné obohacovanie. Je dostatočná sila v slovenskom a maďarskom kultúrnom živote, aby reflektovala to spoločné, a tým nám dávala najavo a posilňovala našu súdržnosť?

13:00 – 14:00 Prestávka na obed

14:00 – 15:00 DISKUSIA ZA OKRÚHLYM STOLOM

5. Ottó Gajdics, Ferenc Gázsó L., Attila Lovász, Stefan Hríb, Jurij Spuchľak, Anett Szabó

Poznatky z dejepisu, ktoré boli zámerne sfalšované či prostredníctvom selektívnej pamäte skreslené, nakazili všeobecné zmýšľanie. Skreslený obraz jeden o druhom, zmýšľanie plné predsudkov je pre nás vzájomnou nevýhodou. Dokážu moderné médiá sprostredkovať skutočné poznatky a utlmovať protikladné stanoviská?

15:00 – 16:30 VYSTÚPENIA

6. István Kollai historik, **Dusán Skvarna** historik

Slovákov a Maďarov nič iné nerozdeľuje len spoločná história. O histórii tvrdili aj Latinovia, že je učiteľkou života. Krátkozraká politika však v neskorších dobách spôsobila systematickým falšovaním histórie dlhotrvajúcu ujmu, a spravila tieto národy nenávisťnými v očiach jeden druhého. Je možné sa z toho vymaniť? Dokáže snaha vedy o spoznanie pravdy napraviť to, čo politika zničila?

7. Anna Kovács, Békéšská Čaba, **Diána Marosz**, vedúca speváckeho súboru, Podhorie, Žilinský kraj

Je prirodzenou požiadavkou každého človeka, nech je občanom hocijakého štátu, aby mohol pestovať svoju kultúru, používať svoj materinský jazyk. Je to ťažké v menšine, v diaspóre to je však nemožné. Je všeobecnou skúsenosťou, že medzi ľuďmi žijúcimi v diaspóre je oveľa silnejšia integrácia, splynutie do väčšinového národa, ako u ľudí, ktorí žijú v relatívne veľkej skupine. Je šanca na rozpoznanie toho, že viacjazyčnosť môže byť aj výhodou? Dajú sa poraziť integračné vplyvy, ktoré vplývajú na ľudí žijúcich v diaspóre? Majú šancu na prežitie po výmene obyvateľstva Slováci v Maďarsku a Maďari žijúci v diaspóre (mimo južného územia) na Slovensku?

László Surján: Odkaz konferencie

19:00 – 23:00 *Spoločenský program*